

Jutalmak társadalmi munkáért

Szeged III. kerületében csaknem valamennyi jelentős építkezésen ott dolgoztak a kerület területén levő katonai alakulatok. A legutóbbi tanácsülés úgy határozott, hogy jutalomban részesíti a lelkes társadalmi munkásokat, a katonákat, kívánságuk szerint.

A karhatalmi laktanya fiatal katonái a népi táncsoportjukban résztvevő lányok részére csizmát kértek. A kerületi tanács vezetői hét pár csizmát adtak át a társadalmi munkásoknak.

Tegnap, szombaton délelőtt az egyik alakulatnál házi ünnepséget rendeztek, ahol a III. kerületi tanács nevében Vincze Antal vb. elnök öt darab táskarádiót adott át az alakulat katonáinak az 1963-ban végzett több mint százezer forint értékű társadalmi munkájukért.

Fiatál állandó bizottság – NAGY FELADATOK

Tavaly a tanácsági választások után sok új tanácsstag fogott nagy lelkesedéssel munkához. A szegedi III. kerületben az állandó bizottságokba is több új tanácsstagot delegáltak. Az építési- és közlekedési állandó bizottságot a tanácsülés négy új taggal erősítette meg. Kószó József, Gábor, Kálmán, M. Kovács József, és Kúti Pál, a régiekkel – Finta Kálmánnal, Kovács Antallal és Rózsa Istvánnal – a megválasztás után azonnal munkához fogott. Az első ülésen felosztották maguk között a tisztségeket. Az elnök Kószó József lett, a titkár pedig Finta Kálmán.

Teljesített terv

Igaz, hogy több tisztség nincs, de valamennyi állan-

dó bizottsági tagot egy-egy terület felelősevé nevezték ki. Így többek között M. Kovács József a kerület parkjainak és közvilágításának gazdája.

Az állandó bizottságnak nagy segítséget nyújtottak a kerületi tanács végrehajtó bizottságának tagjai, így elsősorban Vincze Antal vb. elnök és Markos Károly vb. titkár. A feladatok megismerése, a kezdeti lépések után tervet készítettek és most, amikor az 1963-as év munkáját értékelték, megelégedéssel nyugtázták, hogy becsülettel teljesítették a tavalyi tervet.

Nehéz lenne felsorolni, mit csinált az állandó bizottság, hiszen feladata igen szétszágú, s a bizottságok közül rájuk várt a legnagyobb munka.

A nyugati iparövezet nap-

jainkban alakul a kerület területén. Az ide települő vállalatok problémáik megoldásához minden esetben az építési- és közlekedési állandó bizottságtól kértek segítséget.

Fejlesztési feladatok

Szeged nagyszabású fejlesztési programjának első lépcsője is a III. kerület területén van. Az építési állandó bizottság ezt örömmel vette tudomásul.

Az állandó bizottság első önálló szép munkája Móra-város rendezési tervének elkészítése és a tanácsülés elé való terjesztése volt. A második a kerület víz- és csatornahelyzetének felmérése.

Kószó Józsefet, az állandó bizottság elnökét, de a többi tagot is sokan keresik fel a III. kerületben építési problémákkal. És az áb mindig segít. A családi házak építésének társadalmi ellenőrei ők.

Az előrelépés éve

Az 1964-es tervek most vannak születőben. A tanácsülés által elfogadott intézkedési terv jó előre megszabja az állandó bizottság munkáját.

— Az idei év lesz — mondta Kószó József elnök — az állandó bizottság előrelépésének éve.

Erdekes, új elképzelésekről beszélt. A tanácsági beszámolókon és a tanácsüléseken a legtöbb javaslat a gyalogjárda és utak korszerűsítésére vonatkozik. Ezeket már akkor mondják el, amikor a tervek elkészültek, s így abban az évben már nem kerül sor a megvalósításra.

Az állandó bizottság számba veszi ezeket a javaslatokat, és távlati terveket készít — a sürgősségi sorrendben — az utak, és járdák korszerűsítésére.

A másik „újtása” az állandó bizottságnak: a társadalmi munkák összehangolása.

Az új év tervei között előkelő helyet foglal el az aktívahálózat szervezése. A kerület lakossága eddig is szívesen vállalt munkát a városrész építésében, de ezen túl a munkák szervezését is irányítja az állandó bizottság.

J. Zs.

Számvetés helyett

Az 1963. évi népgazdasági terv legfontosabb céljai — az előzetes adatok alapján — megvalósultak. Nőtt az ipari termelés, magasabb volt a beruházás, mint az öt éves terv eredeti előirányzata, s valamivel nagyobb mértékben emelkedett a munkások és alkalmazottak reáljövedelme, mint ahogy azzal a terv eredetileg számolt.

A tervhez képest azonban a népgazdaság egyes területein elmaradások mutatkoztak — főként a mezőgazdaságban, gépiparban és az építőiparban —, ezek részint a kedvezőtlen időjárás, részint a műszaki fejlesztés nem kielégítő előrehaladásával függnek össze.

Az elmaradások — minden reális számítás szerint — ez évben is éreztetik majd hatásukat. De hogy mennyire, s milyen kihatással — ez valamennyiünk munkájától függ.

Az 1964. évi tervnek van néhány olyan kulcskérdése, amelyeket, ha megoldunk, minden területen éreztetik majd pozitív hatásukat, s tulajdonképpen már biztosítják is a terv végrehajtását.

Nem kétséges, hogy az évi tervünk teljesítésének feltétele a munka termelékenységének emelése, a gazdaságos termelés, a takarékoskosság, s a minőségi követelmények fokozása. A termelékenység előirányzatot a múlt évben nem teljesítettük, s nyíltan meg kell mondanunk, csak jobb munkával teremthetjük meg az életszínvonal-emelés és a felhalmozás feltételeit.

A termelékenység rendszeres és állandó emelésének alapja a modern technika széles körű alkalmazása. A párt és a kormány erőforrásaihoz mérten mindent megtesz, hogy ellássa az üzemeket modern gépekkel, berendezésekkel. Anyagi erőink azonban korlátozottak. Rendkívül idősebb és halaszthatatlan feladat tehát a munka jobb megszervezése, a gépek és berendezések jobb kihasználása, a munkafegyelem megszilárdítása. Nem kevésbé jelentős a jó kezdeményezések felkarolása, a hasznos termelési módszerek elterjesztése.

Terveinket csak akkor teljesíthetjük maradéktalanul, ha mindenütt fellépünk a kényelmek és a konzervatív termelési szemlélet ellen. Következetesebben szerez-

zünk érvényt minden szinten a népgazdaság: az ipar, a mezőgazdaság szerkezeti átalakításának. Szálljunk szembe azzal a nézetrel, hogy minden ágazatnak, terméknek joga van a fejlődéshez. Holott csak annak az ágazatnak, csak annak a terméknek van joga ehhez, amely a népgazdaság érdekében megfelel. Vannak olyan gazdasági, műszaki és mozdalmi vezetők, akik — kényelmességéből, új irányú érzéketlenségéből, a kísérletekkel járó kisebb-nagyobb kudarctól való félelemből — védik a védhetetlent, az elavult, korszerűtlen termékeket, Jóllehet, a korszerűtlen, sőt felesleges termékek a forgóeszközök mögött megbújó készletként nagy erőket, eszközöket vonnak el a népgazdaságtól, akadályozzák fejlődésünket.

Az 1964. évi terv teljesítése, a népgazdaság egészséges fejlődése szempontjából nagy jelentőségű a mezőgazdaság fejlesztésére vonatkozó célkitűzéseink maradéktalan végrehajtása. Nemzetközi fizetési mérlegünk, külkereskedelmi mérlegünk szempontjából kiemelkedő jelentőségű a gabonatermelési előirányzat teljesítése, melynek minden előfeltétele megvan. Az elmúlt évben az őszi mezőgazdasági munkákat jó szervezéssel, összefogással sikeresen teljesítették. Az élet bebizonyította, hogy nem »törvénytörő« a januári kukoricatörés és repászedés. Az őszi munkák jól sikerültek — de a megtermelt termésből a tavaszi vetés, növényápolás előkészítésére és jó minőségben való elvégzésére. Valamennyi községben törekedjenek arra, hogy a vetésterület megoszlása megfelelően a népgazdaság szükségleteinek, nőjön a belföldi ellátás és a külkereskedelem szempontjából fontos növények vetésterülete.

Az 1964. évi terv teljesítésének egyik »titka«, hogy egy kicsit »katonásabban« hajtsuk végre a párt- és állami határozatokat a vezetés minden szintjén: a brigádvezetőktől kezdve a minisztériumi vezetőkig.

Tóth József,
az MSZMP KB agitprop. osztály alelnöke

ÚJÉVVARÁS A VAJDASÁGBAN

Jugoszláviában az újév két napos ünnep. Ezzel szemben a karácsonyt nem ünneplik meg, hivatalosan nincs is munkaszünet egyik napján sem. Ezért azután a családi és baráti szeretet ki nyilvánításának, az ajándékozásnak, a fenyőfaünnepségnek a kultusza náluk nem karácsonykor, hanem Szilveszter és újév napján éri el tetőpontját. Az óév lezárása, búcsúztatása és az újévvarás valóságos népi ünnepé válik, amelyben a szeretet ápolása mellett helyet kap az év során elért munkasikerek ünneplése is.

Az a Csongrád megyei turistacsoport, amely a szilveszter és az újév Vajdaságban töltötte, Szabadkán és Újvidéken az üzletek kirakataiban, a neonreklámok mellett, de még a szabadkai városháza tornyán is ugyanazt az állandóan ismétlődő jelszót olvashatta, sokhelyütt magyarául is: »Boldog új évet!«

Óriás karácsonyfák a szabadkai „Háradsz utcán”

Hogy nagy ünnepről van szó, azt abból is észrevettük, hogy a gyárak homlokzatára, a középületekre sokhelyt még a nemzetiszínű jugoszláv zászlót is kitűzték. Szabadkán már szilveszter délelőttjén nagy sürgést, forgást, ünnepi készülődést találtunk. A tornyos és valamennyire a szegedire hasonlító városháza szomszédságában hatalmas télapó-bábút állítottak fel tűzoltókocsik segítségével. A főterre nyíló utcában, amely tele van üzletekkel, s amely jörszével a szegedi Károly utcára hasonlít, végig feldíszített fenyőfák álltak. A vasállványokra helyezett emeletnyi magas fenyőfák tarka lámpák, az ajándék tárgyak papírművei és színes villanygömbök függtek. Este, mikor kivilágították, pazar látványt nyújtottak.

Azok, akik először jártak Szabadkán, az ünnepi forgatagban sétálva meglepetten vették tudomásul, hogy a két város, Szeged és a jugoszlávai Subotica, vagyis Szabadka (mind a két nevet használják), mennyire hasonlít egymásra. A két ikerváros fejlődése a történelmi múlt folyamán nem üttét el túlságosan egymástól. Szeged előnye a Tisza, amit Szabadkán Palics ellensúlyoz. Utunk ott vezetett el a palicsi út mellett levő üdülőtér bejáratánál, s a tél fehér köntösében állították az őszi, megnyerő látványt nyújtott, sejtetve a környék tavaszi, nyári gazdagságát, pihenést nyújtó üdőségét. A Villamos a városból egészen Palicsig jár ki, nyáron a fürdőzni, pihenni vágyók ezrei könnyen elérhetik az üdülőtér.

Szabadka épületei nem annyira patinásak, nem érződik annyira rajtuk a törté-

Jugoszláviai jegyzetek

nelmi múlt levegője, mint Szeged főterén és belvárosában. Úgy tűnt az összehasonlítás során, hogy mi többet teszünk a házak tatarozásáért, a városkép ilyen módon való szépítéséért. Szabadkán viszont megnevezhetjük a járási szkupstina új, korszerű, most elkészült, s a mi megyei tanácsunkra emlékeztető tizemeletes, magas épületét. Ugyancsak megnyitásra vár szomszédságában a modern Palics Szálló és nemskára elkészült a Munkásotthon ugyanilyen modern épülete és más középület is.

A 100 éves tartományi székhely: Novi Sad

A vajdasági székhely, Novi Sad-on, azaz Újvidéken, a magas, modern épületek és a múlt századvégi házak, sőt falusias épületek tarkasága fogadja az oda érkezőt. A város főterén található a szintén tornyos városháza egy templom szomszédságában, a Dunához vezető fő utca elején pedig a volt báni palota, ma a Tartományi Szkupstina főhivatalának épülete. A főteret nem messze a 12 emeletes postapalota látható, ami magasban a város fölé emelkedik. A város nyugati részén épülnek jobbra az új, korszerű épületek, lakóházak, köztük tizemeletesek is, meg az egyetem különböző karainak épületei. A város lüktet, élénk életet él. Az utca életét, forgatagát érdekessé teszi, hogy Novi Sad-on nincsenek villamosok, az utasforgalmat kizárólag autóbuszok bonyolítják le, s az utasok a vas-korláttal elkerített megállóhelyeken várakoznak a buszokra.

A város Duna-partra eső részén sorban építik az új üveg- és cementpalotákat. A másik oldalról, a magaslaton épült pétervári vár integrált zomók tornyával, épületeivel, vastag falaival. Nagyszerű a kilátás a várból, különösen szép időben, mikor a nagy-kiterjedésű város minden része jól látható. A várbán, amely a XVIII. században épült, ma vendéglő, a Vajdasági Múzeum, a múzeum terméskertjei osztálya, a városi múzeum, az Állami Levéltár, a Hidrometeorológiai Állomás, a Műemlékvédő Intézet, az egyetem jogi és technológiai kara és diákszálló foglal helyet.

A tartományi székhely fejlődése gyorsabb, mint a

vidékieknek tűnő Szabadkán. Újvidék lakossága — hivatalos adatok szerint elhagyta a százezret, s a városban szerzett benyomások arról győzik meg az embert, hogy a fejlődés irama elég gyors. A főteret nem messze például bontják a régi, öreg épületeket, s az újak mellett itt-ott hatalmas gödrök, beépítetlen térségek látogatók. Másutt ébrenyűl hatalmas vasbeton épület-vázát láttunk, amelyre a falak, ablakok még ezután kerülnek rá.

Újév napján mindenki ünnepel

Az ünnep előtti hangulaton is érződött a nagyobb városokra jellemző mozgalmasság, élénkség. Itt az emberek is hangosabbak, harsányabbak beszélnek, mint nálunk. Szilveszter délutánján, estején az emberáradat megnövekedett, s akárcsak Pesten, itt is utcai árusok árultak harsány kiáltószavak közepette a szilveszteri mulatság elmaradhatatlan kellékeit, a papírsapkát és a papírtrombitát. Estére a vendéglők, éttermek zsúfolásig megteltek, de nem csitult a zivajgas az utcákon sem. Azt hallottuk, hogy ha nincs nagy hideg, akkor még utcabált is rendeznek.

Szilveszter éjszakáját vigadozással töltötték a város lakói, s a vigadozás még másnap, újév napján is folytatódott. Tehették, hiszen másodikán kipihenheték a mulatozás fáradalmait, csak harmadikán kellett munkába állniuk. Az újévvarás, az újév megünneplése annyira mindenki ezen a napon, annyira mindenki ünnepel, hogy például még a vendéglők, éttermek, trafikok is zárva tartanak. A Putnik és Vojvodina Szálló étterme jórészt csak a magyar vendégek kedvéért nyitott ki. Az ismerősök, barátok, a rokonok ilyenkor felkeresik egymást, hogy boldog új évet kívánjanak egymásnak. Eközben elmaradhatatlan a jugoszláv nemzeti itallal, a sligovicával való kocintás és sok helyen az ünnepekre hagyományosan malacpecsenyét sütnék. Beszámoltak arról is a panaszokról, hogy a sok sligovicára a csoportunkból azok, akik itteni rokonukat keresik fel, s azokkal ünnepeltek. (Voltak testvérek, rokonok, akik húsz éve nem látták egymást, most nyílt alkalmuk rá, hogy újra találkozzanak.)

A szilveszterezés Jugoszláviában nemcsak az óév vidám búcsúztatása, hanem — nagyobb mértékben, mint nálunk — az új év varása is. Az új esztendő is, a jövő, amely új feladatokat, új munkát, de új vidámságot és új örömeket is hoz.

Tamari Mihail

Félmillió vöröskeresztes készül a második kongresszusra

A Magyar Vöröskereszt áprilisban tartja második országos kongresszusát. Rostás István, a Vöröskereszt főtitkára tájékoztatta a Magyar Távirati Iroda munkatársát az egészségügy nagy társadalmi szervezetének az első kongresszus óta kifejtett munkájáról és a közeljövő legfontosabb feladatairól.

— Áprilisban összeülő második kongresszusunk eredményekben gazdag időszakot zár le, — mondotta. — Jelenleg mintegy hétezer vöröskeresztes alapszerv működik az országban.

A vöröskereszt tagjainak száma körülbelül félmillió. Közülük több tízezer tevékenyen vesznek részt az egészségügyi munkában. A házegészesgőrk száma jóval meghaladja a tizenkétezeret. Első kongresszusunk idején, 1959-ben nem egészen 3000 falusi egészségügyi állomás tevékenykedett. Számuk ma már tizenháromezren felül van.

— A Vöröskereszt munkásságában egyre inkább központi helyre kerül a mezőgazdaság egészségügye. Meg kell ismertetnünk a falu lakosságát, elsősorban a termelőszövetkezetek dolgozóit azokkal az egészségügyi

feladatokkal, amelyeket a kollektív gazdálkodás hoz magával.

— Fontos szerepet játszik a Vöröskereszt az egészségügyi kultúráltság emelésében. Üzemekben és falvakban az elsősegélynyújtó, családvédelmi, anya- és csecsemővédelmi tanfolyamok szízeit rendezi. Az iskolákban a KISZ-szel együttműködve a tanulók szízeit tanítják meg a legfontosabb egészségügyi tudnivalókra, nevelik a személyi higiéné megtartására.

— A Vöröskeresztnek az elmúlt években számos tömegeket sikerült megmozgatnia fontos egészségügyi célok támogatására.

Elsőnek a veredő-mozgalm nagyarányú fejlődését említettem. Míg az előző években a veredő állomások néhány tízezer liter vért gyűjtöttek évente, 1963-ban a mozgalom már 120 000 liter vért eredményezett, amiből több mint 40 százalékat terítés nélkül, embertársi szolidaritásból adtak. 120 000 liter vért 480 000 veredést jelent.

A tüdő- és rákszerűségek sikerében is nagy részük van a Vöröskereszt általános társadalmi munkásságának.

A tbc felszámolásáért indított küzdelem társadalmi bizottságait ugyancsak a vöröskereszt irányítja. Eredményesen tevékenykedtek a vöröskeresztesek az alkoholfelvonó kúrák sikerében, valamint a cigányok egészségügyi helyzetének javításában is.

A Vöröskereszt sokoldalú munkája megnövelte a társadalom érdeklődését az egészségügyi kérdések iránt. Több mint egy évszázaddal ezelőtt a háborús szenvedések enyhítésére hozták létre ezt a szervezetet,

amely ma főleg a békés munkával kapcsolatos, az életszínvonal emeléséhez tartozó egészségügyi feladatokat lát el. A Nemzetközi Vöröskereszt, amely 102 állam vöröskeresztes szervezeit foglalja magában, egész erkölcsi súlyával csatlakozott az emberiség életét folytatótt harchoz. Ennek elismerése a Nobel Békédíj nemrégiben történt odaítélése. Úgy gondolom, áprilisi kongresszusunk a további célok meghatározásakor, első feladatként a békeharc további erősítését állítja majd a magyar vöröskereszt elé — fejezte be nyilatkozatát Rostás István. (MTI)